

Učitelji v času krize

Silvo Šinkovec

Kakšno je poslanstvo učitelja, ko deželo prizadene katastrofa? Kaj se zgodi po potresu (Haiti), kaj po vojni (Čad, Eritreja, Palestina, Bosna ...), kaj po kugi (HIV), poplavi, potresu ali cunamiju? *"Obnova se prične z učitelji."* Učitelji imajo ključno vlogo pri obnovi socialne, ekonomske in intelektualne podobe dežele. Učitelji zagotavljajo stalnost in gotovost. Dajejo upanje za prihodnost. Pomagajo premoščati posledice napetosti, spopadov, naravnih nesreč in drugih katastrof. Ustvarjajo strukture dobrega sožitja, občutek normalnega toka življenja. Podpirati učitelje, ki delujejo na področjih, kjer so ljudi doletele različne tegobe, pomeni investirati v mir in razvoj. To so bistvena sporočila ob letošnjem svetovnem dnevu učiteljev s strani UNESCA, UNICEF-a, UNDP-a, ILO-a in EI-a. *"Učitelji so ustvarjalci miru. Tlakujejo pot za sobivanje s tem, da se zavzemajo za vrednote spoštovanja, strpnosti, vzajemnega razumevanja in solidarnosti. To poslanstvo je bolj pomembno kot kdaj prej, v naši vedno bolj povezani in multikulturni družbi,"* trdi Irina Bokova, generalna direktorica UNESCA.

Jaz pa hranim pismo, ki mi ga je ob koncu šolskega leta pisal profesor gimnazije: *"Glava mi puhti! Ali bomo reagirali glede učbenikov, da ne bodo sveti staršev odločali o učbenikih? Rad sem učil, a sedaj je dovolj ... Kje smo? Mislimo romantično ... Problemov se ne lotevamo korenito ... Danes mi kolegica reče: 'Nič več ne bom imela dvodnevni terenskih vaj ... noči so katastrofa.' Dijak blekne: 'Ne dam testa, kaj mislite, da ste ...' On pa očitno 'plonka'. Kje smo? Nihče ne sproži kritičnega vprašanja. Na maturi velja 'gauss' ... pri rednem pouku 50 % pozitivno. To je absurd. Pošljemo dijaka domov, ker je 'pil', revež itd. Na strokovni ekskurziji je dijak xxxx užival mamila ... smo ga poslali domov? Kaj storiti? Ubogi revček? Vsi smo posredno tiho. Že 36 let sem v prosveti ... Najbolje je, da srknem kozarec vina in grem v ... pokoj. Bomo spregovorili? Najraje bi napisal: 'J... se mi, dost mi je!' A lisica je rekla: 'Odgovoren si za tisto, kar si udomačil.' Lep dan in razmišljajte ..."*

Gospod Lukšič, minister za šolstvo, ob 5. oktobru vošči učiteljem s stavkom: "Še naprej skrbite za slovensko šolo, ki je dobra šola." Enaintrideset sekund dolgo sporočilo za učitelje. To je vse. Nekam skopo za ministra. Ni težav, ni nalog, ni priporočil, ni obnove. Kaj bo to voščilo pomenilo učitelju, ki mi je poslal zgornje sporočilo? Naj se umakne? Naj stori še kaj za 'obnovo družbe', ki ni prizadeta z vojno, boleznijo, s potresom ... prizadeta je od raka slabih in nespoštljivih odnosov, nezainteresiranosti za delo, orošana osebnega in človeškega, zbirokratizirana, orošana spoštovanja in normalnih pogojev za delo. Ne vsaka šola. Ni pa jih malo, ki bolehajo za to kugo. Stvari le niso tako preproste, da jih je mogoče opraviti v enaintridesetih sekundah, kot je to storil gospod minister. Svetovni dan učiteljev je priložnost za praznovanje, poudarek učiteljevega poslanstva, njegove družbene vrednosti, zaposlovanja in potreb različnih dežel, ki nimajo dovolj učiteljev. Dva milijona učiteljev bi potrebovali, da bi ljudem po vsem svetu zagotovili osnovno izobrazbo.

UNESCO je za 5. oktober pripravil celodnevno praznovanje: z odprtjem fotografske razstave, s popoldansko razpravo in s pričevanji učiteljev, ki so sodelovali pri obnovi dežel po naravnih nesrečah, boleznih ali nasilju, ter z drugimi predstavitvami, ki poudarjajo učiteljevo izvrstnost v poučevanju in vzgajanju. Pri nas je ministrstvo podelilo državna priznanja enajstim pedagogom, DKPS je podelilo štiri. Vsaj nekaj pozornosti za kakovostno delo učiteljev. Zaslužijo si. Vsem učiteljem želim, da bi se zavedali, da so nosilci obnove družbe. Da bi bila bolj pravična, spoštljiva, poštena in resnicoljubna.